

Zwolle tegen kinderarmoede

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gaf vorig jaar al aan dat voor het eerst in vier jaar het aantal Nederlandse kinderen in armoede niet is gedaald. Eerder maakte het Sociaal Cultureel Planbureau al bekend dat 315.169 kinderen en jongeren tot 21 jaar opgroeien in armoede. Dat is 1 op de 12 kinderen; gemiddeld twee in iedere klas; in Zwolle 2.000 kinderen en jongeren tot 21 jaar. Het zijn kille cijfers die doen schrikken. Zeker omdat door corona de kinderarmoede verder is gestegen en de verwachting is dat kinderarmoede dit najaar nog verder stijgt. Dan krijgen gezinnen te maken met schoolkosten en contributies voor sportclubs en verenigingen. In Zwolle laten we deze gezinnen niet zitten: we helpen kinderen voor een betere toekomst.

Wat doet armoede met kinderen?

Een onderzoek van DUO Onderwijsonderzoek & Advies eind vorig jaar onder bijna 1.000 leerkrachten geeft inzicht in wat armoede met kinderen doet. Circa tweederde van de ondervraagde leerkrachten antwoordt dat zij één of meer leerlingen in hun groep hebben die in armoede opgroeien. Leerkrachten zien armoede doordat gezinnen niet of zeer moeizaam kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Maar zichtbare gevolgen van armoede zijn ook onvoldoende geld voor bijvoorbeeld wifi, laptops en smartphones.

De vraag “Welke signalen van armoede ziet u in uw eigen groep, oftewel waaraan herkent u de armoede bij uw leerlingen?” wordt door leerkrachten als volgt beantwoord:

Aan de kleding en/of schoenen van de leerlingen	78%
Aan de gesprekken na de vakanties/het vakantie-opstel	70%
Aan het geen geld hebben voor schoolreisjes/uitjes/buitenschoolse activiteiten waarbij een bijdrage van de ouders gewenst is	60%
Aan de persoonlijke hygiëne van de leerlingen	60%
Aan de inhoud van de ‘broodtrommel’ van de leerlingen en/of geen ontbijt	50%
Aan het niet trakteren op de verjaardag van de leerlingen	16%
Aan het pesten van bepaalde leerlingen vanwege hun armoedige situatie thuis	6%

55% van de leerkrachten geeft aan dat het in armoede opgroeien van leerlingen een negatieve invloed heeft op de leerprestaties. Met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling zegt 76% van de leerkrachten dat armoede een negatieve invloed heeft. Hierbij stelt 59% dat het in armoede opgroeien enige negatieve invloed heeft en 17% dat het veel negatieve invloed heeft.

Het zijn cijfers die laten zien dat nog steeds geldt dat wie voor dubbeltje geboren is, niet snel een kwartje wordt. Armoede creëert achterstand en isolement. Kinderen worden weerloos slachtoffer, waardoor armoede van generatie op generatie overgaat. Hoe dit te doorbreken?

Gemeente Zwolle maakt werk van kinderarmoede

De gemeente Zwolle maakt werk van kinderarmoede. Nathalie Rozenveld, armoederegisseur van de gemeente Zwolle, vertelt bevolgen over haar werk: “Ik ben inmiddels twee jaar bezig met een Zwols project om armoede op scholen onder de aandacht te brengen. We bezoeken scholen, vertellen de leerkrachten wat armoede is, wat de signalen zijn en waar ouders hulp kunnen vinden. Leerkrachten hebben er vaak geen idee van. Ouders zijn meestal goed geworden in het te verbergen omdat ze zich schamen. Dat maakt het lastig armoede te signaleren, laat staan bespreekbaar te maken. En dat terwijl het iedereen kan overkomen als gevolg van bijvoorbeeld scheiding, faillissement of ontslag. Mensen realiseren zich niet hoe kwetsbaar ze zijn, ook als ze een baan hebben”. Maar ook via lerarenopleidingen maakt Nathalie mensen bewust van armoede: “We doen ons verhaal ook bij Pabo’s om zo bewustwording bij aankomende leerkrachten te kweken. De Pabo’s staan er open voor en we zien dat studenten er verbaasd over zijn dat armoede zoveel voorkomt, maar ze vinden het ook fascinerend. Armoede verdient continu de aandacht. Het is onze doelstelling die aandacht daadwerkelijk te geven. Om ervoor te zorgen dat de toekomstige lichting jeugdprofessionals – waaronder docenten – ook voldoende kennis hebben over de impact van armoede op kinderen, hebben we contact gelegd met de hogescholen in Zwolle. Wij hebben daar colleges gegeven en zoeken naar manieren om dit thema vast onderdeel van het onderwijs te maken”.

Landelijke aandacht voor Zwolse aanpak

De Zwolse aanpak wordt landelijk als voorbeeld aangehaald. Nathalie is blij met de aandacht die het Jeugdfonds Sport en Cultuur in januari van dit jaar gaf op zijn site (jeugdfondssportencultuur.nl/verhaal/nathalie/). Daarin geeft Nathalie aan waarom het zo belangrijk is om de scholen samen met een ervaringsdeskundige zoals Karin ter Horst te bezoeken: “Doordat Karin haar verhaal vertelt, is de impact groter dan wanneer ik met cijfers zou komen. Dankzij haar verhaal beseffen leerkrachten dat een gezin snel kwetsbaar kan worden en dat het dan moeilijk is de weg naar hulp te vinden. Ze kunnen haar ook vragen stellen en Karin geeft tips hoe je het bespreekbaar kunt maken. Dat is niet zo ingewikkeld. Na een scheiding kun je simpelweg vragen of de ouder het financieel een beetje redt. Wij ondersteunen scholen door ze te voorzien van overzichten en informatie over voorzieningen waar ouders terecht kunnen. Maar in eerste instantie gaat het om de bewustwording bij de leerkrachten”.

Karin ter Horst en Nathalie Rozenveld

Nathalie vertelt over de handreiking “Financiële krapte op school”: “We hebben deze handreiking in Zwolle gemaakt in samenwerking met scholen, wijkteammedewerkers en ervaringsdeskundigen. Deze handreiking helpt scholen om ouders en kinderen te ondersteunen en geeft antwoord op vragen als Hoe signaleer je financiële krapte? Hoe is gedrag van ouders en kinderen te duiden? en Hoe maak je dit bespreekbaar? We hebben vorig jaar de handreiking verspreid onder alle basisscholen in Zwolle. De handreiking is nu te vinden via www.swtzwolle.nl/professionals/scholen. Ik vind het een mooie erkenning van ons werk dat delen daarvan zijn opgenomen in de landelijke handreiking”.

De landelijke handreiking (rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/02/12/handreiking-omgaan-met-armoede-op-scholen) is opgesteld door onder andere het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De handreiking is bedoeld voor alle scholen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs en geeft tips hoe armoede te signaleren, hoe bespreekbaar te maken en hoe ouders door te verwijzen.

Hoe zijn we er in Zwolle voor arme kinderen?

Zwolle heeft veel regelingen om kinderen te laten meedoen. Een aantal voorzieningen is opgenomen in het overzicht “Extra’s voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen” van het Sociaal Wijkteam. Dit overzicht is ook opgenomen in deze Herbergkrant. Zie voor meer informatie en voorzieningen ook de daar genoemde websites:

- swtzwolle.nl/werkeninkomen en swtzwolle.nl/professionals/scholen: voor bijvoorbeeld een individuele studietoelage, de huur van een muziekinstrument en een verjaardagsbox van Stichting Jarige Job;
- zwolle.nl/werk-en-leren: bijvoorbeeld voor het aanvragen van een vergoeding voor het halen van een zwemdiploma.
- Maar u kunt ook gebruikmaken van een handige signalenkaart (<https://www.signalenkaartarmoede.nl/>), waarin bijvoorbeeld voor Zwolle 56 oplossingen bij armoede zijn genoemd.

Hulp bij aanvragen

De meeste regelingen en voorzieningen kunt u zelf digitaal aanvragen. Komt u er niet uit? Neemt u dan vooral contact op met Op Orde/Sociaal Raadslieden. Vanwege de coronamaatregelen zijn de inloopsprekuren alleen op afspraak. Voor het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met Op Orde/Sociaal Raadslieden via: telefoon: 038- 456 97 00 (elke werkdag tussen 08:30 – 17:00 uur bereikbaar) whatsapp: 06 – 12185437 e-mail: info@opordez zwolle.nl

De redactie van de Herbergkrant vindt het ontzettend belangrijk dat kinderen voldoende kansen krijgen. We hebben daarom dit artikel toegezonden naar alle Zwolse scholen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs en aan alle Zwolse huisartsen. Zo willen we, in onze mooie eigen stadstaat, “saameurig”, zijn, voor een betere toekomst voor kinderen en voor iedereen!

Sociaal Wijkteam

Extra’s voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen

Zwolle heeft veel regelingen om kinderen te laten meedoen. Een aantal voorzieningen vind je hieronder. Kijk voor meer mogelijkheden op www.swtzwolle.nl/werkeninkomen of ga naar www.zwolle.nl/werk-en-leren.

Lekker sporten!

Jeugdfonds Sport Zwolle kan voor kinderen uit gezinnen met een krappe beurs de contributie of sportkleding vergoeden. Een hulpverlener, docent of iemand van de sportclub doet de aanvraag.

- 4 t/m 11 jaar
- 12 t/m 17 jaar

Vergoeding schoolbijdrage of vereniging

Voor een bijdrage voor een schoolreis, schoolactiviteiten of lidmaatschap van een vereniging. Bijvoorbeeld scouting.

- 4 t/m 11 jaar
- 12 t/m 17 jaar

Vergoeding kunst en cultuur

Vraag een vergoeding aan voor bijvoorbeeld gitaar-, schilder- of dansles!

- 4 t/m 11 jaar
- 12 t/m 17 jaar

Feest!

Stichting Kind in Beeld zet zich in voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Zij kunnen meedoen aan feestelijke activiteiten, zoals Het Grote Sinterklaas-feest, zomerfeesten en sportweken.

- Informeer bij de organisatie.

Zwemlessen

Kinderen kunnen gratis hun zwemdiploma halen, zodat zij veilig kunnen zwemmen, spelen en sporten.

- 5 t/m 17 jaar

Zwemkaart

Door de gratis zwemkaart kunnen kinderen na het halen van hun zwemdiploma blijven zwemmen.

- 5 t/m 12 jaar
- 13 t/m 17 jaar

Extra’s voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen - vervolg

Persoonlijke ontwikkeling

Sommige kinderen hebben extra les of een andere activiteit nodig om zich te kunnen uiten en om zich gezond te kunnen ontwikkelen. Daarvoor bestaat de Plus-regeling.

Voorbeelden: extra muziekles, paardrijles voor kinderen met PDD-NOS, training voor zelfverdediging, extra kleding voor danscompetities of zwemles met individuele begeleiding bij een motorische stoornis.

- Informeer bij de organisatie.

Vakanties

Via Zwolle Deelt Vakanties bieden verschillende partijen vakanties aan voor gezinnen, maar ook voor kinderen alleen. Het Diaconaal Platform Zwolle coördineert de samenwerking.

- Informeer bij de organisatie.

Noodhulp

Voor situaties waarin andere regelingen niet voldoende zijn. Een professional, hulpverlener of begeleider doet de aanvraag.

- Informeer bij de organisatie.

Geldplan Bijna 18

Bijna 18? Dan moeten er veel (geld)zaken geregeld worden! Het Geldplan Bijna 18 van het Nibud helpt jongeren om alles op tijd (3 maanden voor de 18^e verjaardag) te regelen.

Scholierenregeling

Geld om bijvoorbeeld schoolpullen of een excursie te betalen. Het geld mag ook voor andere dingen voor het kind gebruikt worden, zodat het kind toch kan meedoen. Voor jongeren op het VO of het 1e en 2e jaar van het mbo.

- 13 t/m 17 jaar

Wanneer kom je in aanmerking?

Of je recht hebt op deze extra’s hangt af van je inkomen. Hieronder zie je de inkomensgrenzen voor personen tussen de 21 jaar en de AOW-leeftijd. Alle andere normbedragen vind je terug op www.zwolle.nl/bijstandsnormen.

Bijstandsnormen* januari t/m juni 2020 21 jaar tot AOW-leeftijd

	100%	110%	130%
Alleenstaande ouder	€ 999,70	€ 1.099,67	€ 1.299,62
Stel met kinderen	€ 1.428,14	€ 1.570,96	€ 1.856,59

* Alle bedragen zijn exclusief 5% vakantietoelage.

- & • = Deze normen gelden om in aanmerking te komen voor de voorzieningen.
- = Inkomensnormen en/of leeftijden kunnen verschillen. Informeer hiernaar bij de organisatie.

Ben je docent en wil je graag meer weten over deze mogelijkheden?

Neem dan contact op met de jeugd- en gezinswerker die vanuit het Sociaal wijkteam op jouw school werkt. Of bel (038) 498 9980.